

Posudek na bakalářskou práci

Tomáše Kikty

Japonský vojnový film

Autor bakalářské práce stál před nelehkým úkolem pokusit se o popis jednoho z nejproblematictějších žánrů japonského filmu – válečného filmu. Japonsko se stejně jako Německo muselo ve své tvorbě vyrovnat s důsledky prohrané války a několikrát přehodnotit postoj ke své minulosti. Situace byla navíc komplikována americkou okupací spojenou s přísnou cenzurou, která se nejvíce týkala samurajského a válečného filmu. Válečný film jako žánr existoval již před 2. světovou válkou a z pochopitelných důvodů dosahoval největšího rozvoje během prvních let válečného běsnění. Během okupace však prakticky zanikl, a pokud se už nějaký natočil, nezahrnoval žádné bojové scény, nepřítel nebyl vidět a působil jako vládný přítel japonských vojáků. K zásadnímu obratu však došlo po ukončení okupace a ve střídajících vlnách se až dodnes objevují filmy protiválečné nebo filmy vyvolávající nostalgii po starých „dobrých“ časech Velkého japonského císařství, které mohou být někdy až nacionalisticky laděné.

Vzhledem k tomu, že o poválečném vojenském filmu doposud neexistuje žádná specializovaná monografie, měl autor této práce zřízenou práci. Určitým vzorem mu mohly být knihy zabývající se filmy o jakuze nebo samurajích, ale vzhledem k rozdílné problematice se mohl uchýlit buď k povšechnému přehledu jednotlivých subžánrů a stěžejních děl, nebo provést analýzu reprezentativních filmů alespoň některých ze způsobů vyprávění. Autor zvolil druhou metodu, při svém výběru však byl limitován dostupností či spíše nedostupností jednotlivých filmů. Při tomto omezeném výběru si zvolil čtyři filmy z různých období vývoje japonského filmu. Nejprve se věnuje filmu *Ohně na planinách* (*Nobi*, 1959), v němž režisér Ičikawa Kon převedl na filmové plátno stejnojmenný román Óoky Šóheie. Dále filmu *Bitva o Okinawu* (*Gekidó no šówaši Okinawa kessen*, 1971), v němž se režisér Okamacu Kihači soustředí na jedinou bitvu na konci 2. světové války, a filmu *Pod vlající vojenskou vlajkou* (*Gunki hatameku moto ni*, 1972), ve kterém se režisér Fukasaku Kindži projevuje jako nesmiřitelný kritik císařské instituce. Nakonec pak rozebírá film *Jamoto* (*Otokotači no Jamato*, 2005). Tento film režírovaný veteránem Satóem Džunjou je příkladem nostalgického ohlednutí se po starých časech a kamarádství během války.

Autor se v předkládané práci možná příliš věnuje popisu děje vybraných filmů, ale zabývá se i obrazovou složkou a pokouší se zvolená díla zařadit do kontextu vývoje japonské kinematografie. Cituje nejen západní prameny, ale jako sekundární literaturu používá i původní práce japonských filmových vědců. Svůj rozbor doplňuje obrazovým materiálem vztahujícím se k obsahu. Jedná o práci zdařilou, odpovídá požadavkům na bakalářskou práci, a proto ji navrhuji hodnotit známkou **výborně**.

V Praze 7. září 2008

Martin Tírala

ÚDLV, FF UK v Praze